

ՅԱՓՇՏԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄՏԱՅ

(Ի ՎԵՂԻՆԻ ԶԵՂԵՆԻ) .

Եւ լուայ ձայն մեծ .

(Յայտն .)

Առ ծովուն կայի միայն յաստեղազարդ իղիշերին .
 Ի յերկինս չեն ամպոց նիշ , ի ծովուն նաւը չերելին :
 Խորամուկն աչք իմ յոլորտ տիեզերաց ըստ կէտ անհուն ,
 Եւ անտառը եւ լերինք եւ անդէն աւէք համայն
 Հարցանել ինչ թրէին անհաս մըտաց գողտրիկ ի ծայն
 Ըզհուրս երկնից , զայիս ծովուն :

Եւ աստեղը ոսկւածոյլ Յաւիտենին անհուն բանակ ,
 Ի ծայն բարձր եւ ի խոնարհ գեղգեղելով բիւր ի դաշնակ՝
 Ասէին՝ խոնարհելով զըլիսոցն հրեղէն թագ գեղապահծ .
 Եւ ավիք կապոյտ յերանդ , զորս ոչ կասեն ծեռք որերոյ՝
 Ասէին՝ հրպարտութեանցըն ցածուցեալ ըզգէշ փրփրոյ .

* Տէ՛ր է տա՛ Տէ՛ր եւ Աստուած ։

Թարգմ . ի Գաղղիակա՛նէ ՅՏԵՓԱՆԸՍ ՄԱՒԻԱՍԵԱՆՑ .

ՄՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ ԴԵՐՈՒՄԻՒՄ .

Մեծերկաց պատահեցայ , շատ հողերի թումբեր տեսայ .
 Նորա շուրջն պտրտեցայ , մին շէնքի նշան չգտայ :
 Մի տեղ նստայ , հողաթումբ էր , զմայլած աչքերս նայէր .
 Ասէի շատ մորմոքների , որ մեզմիկ ձայնով կկանչէր :
 Ընցորդ , տեղս ի՞նչ որոնես , տպուշ ապուշ ընդէ՞ր նայես .
 Գիտեմ՝ միքտդ որ եկեր ես , դժբաղդ օրերս հարցանես :
 Թէ որ քանի ժամեր զոհես՝ իմ ցաւերին տեղեակ լինիս ,
 Մեծերկի պէս միտքդ պահես՝ դնաս քո ազգայնոց պատմես :
 Թէ տեղեակ ես ձեր զրբերէն կամ թէ լսած հին ծերերէն .
 Որ ձեր հին անցք Մարաբասն դուրս բերեց իմ զրբատունէն :
 Ես եմ՝ նինուէն փլատակուած , առաջ էի շատ հռչակուած .
 Օւնազան ցեղք թագաւորաց ինձմէ էին առաջ եկած :
 Ունէի հարուստ շէնքեր եւ արքունի շատ պալատներ .
 Հիմայ ունիմ միայն բուեր , որք դարձել են բնակիչներ :
 Բոլոր զիտունք գային առ իս , հաւանէին իմ հանճարիս .
 Չունէի պակաս կանօն կարգիս , միայն էի ի յԱսորիս :

Անէի շատ զինուորականք, բոլորն արի և յաղթականք,
 Երբ դուրս գային ի հրապարակ՝ նոցա ահէն սարսէր աշխարհք:
 Վաճառականք հարստացած, ամեն ուրեք էին զնացած.
 Տեսակ տեսակ վաճառք առած՝ կղառնային բեռներ բարձած:
 Մեծ զիտնականք ծաղկած էին, ամեն ուսման տեղեակ էին,
 Երհաստաւորք կոործէին, նորութիւններ հնարէին:
 Իմ անուանի հին գրատուն՝ շատ մատնաններով էր լեցուն.
 Թէ կար հիմայ նա հաստատուն՝ մարդկանց համար էր զանձատուն:
 Ամեն մասամբ ես շէն էի, շատ այցելուներ ունէի.
 Հիւր եկողին զոհ առնէի, այն ժամանակ ես լաւ էի:
 Տես հիմայ որ մտաբերէ՞ կամ հարցանէ՞ Այնուէն ո՞ւր է.
 Նոր ժամանակս այսպէս է, անշուք մարդին ո՞վ կսիրէ:
 Մարդիկ ճանձի կնմանն, քաղցրի վերայ կհաւաքուեն.
 Եզդի բարի գործոց մըջն՝ խռովելով թողնեն վախճն:
 Իմ բնակիչք գոռողացան, շատ զանձներով հարստացան.
 Չափէն աւել հպարտացան, շատ չարիքներով լցուեցան:
 Տէրն այս չարեաց համբերեց՝ ինձ գերութեան պատիժ տուեց.
 Մեր տէրութիւնն կործանեց՝ և ինձ այսպէս աւեր թողեց:
 Յաջորդութեան երբ հանդիպես, թէ չփրքվես՝ շատ ազնիւ ես.
 Չախորդութեան թէ պատահես, չմոլորվիս՝ շատ մեծ մարդ ես:
 Ո՞վ այցելու, թէ պատահես՝ իմ բազդակից Անին տեսնես,
 Թէ որ քո Աստուածդ սիրես՝ աղաչանքս անտես չանես:
 Ինձմէ նորան անես բարեւ, ասես թուաւ մեզմէ արեւ.
 Չունիմք այժմս թիկունք և թեւ, օր չտեսնեմք այսուհետեւ:
 Երջանկութիւնն փախաւ մեզնից, ժառանգեցիմք դառն կսկիծ.
 Ե՞րբ կազատուիմք այս ցաւերից՝ երբ որ չունեմք մեզ կարեկից:
 Մեզ օր աւուր հողն ծածկէ, չունիմք ոչ որ որ մեզ օգնէ.
 Երբ այցելուն մեզ տեսանէ՝ սիրտը ցաւօք լցուցանէ:
 Գիտունն չար ինչի՞ գործէ՝ վերջը զգջայ և հառաչէ.
 Եւ զգջալով ի՞նչ վատտակէ՝ երբ ամեն ինչ կորուսեր է:
 Վեղ և ազգիդ տամ՝ այս խրատ, չարն արեց մեզ քարուքանդ.
 Թէ չըսիրէք դառնալ ի վատ՝ յոյս կայ լինիք մի օր ազատ:
 Վանի որ էք դուք կենդանի՝ ջանաք թողնել անուն բարի,
 Որ ձեզ համար վառ ջահ լինի՝ շատ հողմերով էլ չանցանի:
 Ախորհրմ ես ի խոր սրտանց, իմ այս պատուէր մի աներ զանց.
 Գիտեմ որ ես ի Հայկազանց՝ թարմիզեցի Մ. Ռժիկեանց: